

Sygn. akt II CSK 101/18

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku R. M.
przy uczestnictwie W. G., K. G., F. H., J. W., K. M. i M. H.
o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 20 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania W. G.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 21 września 2017 r., sygn. akt II Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala
wnioski R. M. i K. G. o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania W. G. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 21 września 2017 r., oddalającego jego apelację oraz apelację uczestniczki K. G. od postanowienia Sądu Rejonowego w O. z dnia 29 grudnia 2016 r. Sąd pierwszej instancji w sprawie z wniosku R. M. przy udziale W. G., F. H., J. W., K. M., K. G. i M. H. dokonał rozgraniczenia pomiędzy nieruchomościami położonymi w M. (w powiecie [...]) stanowiącymi działki gruntu zapisane w rejestrze gruntów pod numerami:

- [...], będącą własnością uczestników postępowania W. G. i K. G.,
- [...], będącą własnością uczestnika postępowania J. W. i

- [...], będącą własnością wnioskodawcy R. M. i uczestniczki postępowania K. M.,

ustalając granicę wzdłuż linii przebiegającej przez punkty [...] gps, oznaczonej na mapie stanowiącej załącznik numer 1 do opinii biegłego sądowego geodety J. K. z dnia 30 września 2015 r.

Sąd pierwszej instancji dokonał także rozgraniczenia pomiędzy nieruchomościami położonymi w M. stanowiącymi działki gruntu zapisane w rejestrze gruntów pod numerami:

- [...], będącą własnością uczestników postępowania F. H. i M. H. i

- [...], będącą własnością wnioskodawcy R. M. i uczestniczki postępowania K. M.,

ustalając granicę wzdłuż linii przebiegającej przez punkty [...] gps, oznaczonej na tej samej mapie.

W obu wypadkach Sąd Rejonowy za podstawę ustalenia przebiegu granicy uznał ostatni spokojny stan posiadania, trwający od czasu utrwalenia takiej granicy na gruncie w sierpniu 1983 r. w toku administracyjnych czynności rozgraniczeniowych.

Sąd Okręgowy zaakceptował ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego. Uznał, że okoliczności sprawy przemawiają za pozostawieniem spornej granicy pomiędzy nieruchomościami wnioskodawcy i uczestników postępowania według linii ustalonej w postanowieniu Sądu pierwszej instancji z tym, że po myśli kolejnej podstawy przewidzianej w art. 153 k.c., to znaczy przez jej ustalenie przez sąd przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności. Sąd Okręgowy zgodził się z Sądem Rejonowym, że postępowanie dowodowe wykazało, iż brak stałych punktów terenowych na szkicu polowym z 1961 r. uniemożliwia wytyczenie linii granicznej na gruncie w oparciu o stan prawny. Stwierdził też, że nie ma innych dokumentów, które mogłyby stanowić podstawę do ustalenia przebiegu granicy według stanu prawnego. Stan posiadania istniejący od 1983 r. również nie mógł, w ocenie Sądu Okręgowego, posłużyć ustaleniu granicy, ponieważ został określony w toku niezakończonych od tamtej pory postępowania rozgraniczeniowego.

Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną złożył uczestnik W. G.. Oparł ją na obydwu podstawach kasacyjnych i zarzucił naruszenie art. 153 k.c., art. 52 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, art. 382 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 244 § 1 k.p.c. We wnioskach domagał się uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedziach na skargę kasacyjną uczestniczka K.G. wносиła o jej przyjęcie, a wnioskodawca R. M. wnosіł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. i nie obejmuje merytorycznego rozpatrywania skargi kasacyjnej. W razie stwierdzenia, że występuje co najmniej jedna z tych przesłanek, skarga zostaje przyjęta.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W jego ocenie błędne zastosowanie art. 153 k.c. skutkowało niewłaściwym rozgraniczeniem nieruchomości i pozbawiło uczestnika prawa własności nieruchomości, którą władał co najmniej od 1954 r. (akt nadania ziemi).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności występuje wtedy, gdy bez wątpienia miały miejsce uchybienia, na które powołuje się skarżący i jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają

wniesiony środek zaskarżenia. Skarżący musi wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.), a wydane orzeczenie jest – na skutek stwierdzonego naruszenia – oczywiście błędne. Uczestnik nie wykazał jednak swoich twierdzeń o oczywistej zasadności wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Skarga kasacyjna opiera się na kwestionowaniu ustaleń faktycznych i oceny dowodów, co jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym ze względu na zakaz wyrażony w art. 398³ § 3 k.p.c. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd odwoławczy przeanalizował dowód w postaci Szkicu polowego nr [...], wykonany przy zakładaniu ewidencji gruntów w 1961 r., obejmujący przebieg spornych granic pomiędzy działkami [...] i [...]a działką nr [...]. W oparciu o opinię biegłego geodety Sąd Okręgowy wskazał, że odtworzenie granicy prawnej było niemożliwe w niniejszej sprawie. Brak stałych punktów terenowych na szkicu polowym z 1961 r. uniemożliwiał wytyczenie linii granicznej na gruncie, ponieważ w zależności od tego, które miary podane na szkicu przyjmowano, wyniki były różne. Artykuł 398³ § 3 k.p.c. wyklucza kwestionowanie dokonanych w toku instancji ustaleń faktycznych, a art. 398¹³ § 2 k.p.c. wiązuje tymi ustaleniami Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym. Tym samym argumenty powołane przez skarżącego jako podstawa przedsądu nie mogły odnieść skutku.

Z przytoczonych względów, wobec niestwierdzenia przesłanek przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania, należało odmówić jej przyjęcia na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego uzasadnia art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1, art. 13 § 2 i art. 520 § 1 k.p.c.